

Vergaderjaar 2002–2003 Nr. 8n

23 490

Ontwerpbesluiten Unie-Verdrag

Nr. 263 herdruk*

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN JUSTITIE EN VOOR VREEMDELINGENZAKEN EN INTEGRATIE

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der
Staten-Generaal

Den Haag, 12 maart 2003

Gelet op de artikelen 3 en 4 van de Rijkswet houdende goedkeuring van het Verdrag van Nice (Stb. 2001, 677) bieden wij u bijgaand aan, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de geannoteerde agenda voor de informele bijeenkomst van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken op 28 en 29 maart a.s..

Indien er nog documenten beschikbaar komen, zullen wij u die zo spoedig mogelijk doen toekomen.

De Minister van Justitie,
J. P. H. Donner

De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie,
H. P. A. Nawijn

* I.v.m. een drukfout in het Kamerstuknummer van de Eerste Kamer

Geannoteerde agenda voor de informele bijeenkomst van ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken van 28 en 29 maart 2003 te Veria (Griekenland)

1. Voorbereiding van de voortgangsrapportage inzake de uitkomsten van de Europese Raad van Sevilla voor de Europese top van Thessaloniki: beheer van buitengrenzen, bestrijding van illegale immigratie, terugkeer, samenwerking met derde landen

Het betreft hier de bespreking van de voortgang bij de bestrijding van illegale immigratie, het beheer van de buitengrenzen, terugkeer van illegaal verblijvende personen en de samenwerking met derde landen inzake het beheer van migratiestromen op basis van de uitkomsten van de Europese Raad te Sevilla. Tijdens de Europese Raad in juni te Thessaloniki zal hierover definitief verslag uitgebracht dienen te worden.

De Europese Raad heeft op 21–22 juni 2002 in Sevilla besloten de uitvoering van het in Tampere aangenomen programma ten aanzien van asiel en immigratie te versnellen. De Europese Raad wees hierbij op de noodzaak van een geïntegreerde, integrale en evenwichtige aanpak van asiel- en migratievraagstukken, waarbij prioriteit gegeven dient te worden aan:

- visa;
- illegale immigratie;
- buitengrensbeheer;
- relaties met derde landen;
- wet- en regelgeving voor een gemeenschappelijk asiel- en immigratiebeleid.

De Raad is door de Europese Raad verzocht in juni 2003 te rapporteren over de voortgang die is geboekt ten aanzien van alle bovengenoemde onderwerpen.

Meer specifiek is door de Europese Raad aan de Commissie verzocht verslag uit te brengen over de doeltreffendheid van de financiële middelen die op communautair niveau beschikbaar zijn voor de repatriëring van immigranten en afgewezen asielzoekers, voor het beheer van de buitengrenzen en voor asiel- en migratieprojecten in derde landen¹.

Met het oog op de Europese Raad in Thessaloniki (juni 2003) wil het Voorzitterschap inzake de financiële middelen een reeks concrete Raadsconclusies opstellen, samen met een actieplan dat voor eind 2004 moet worden uitgevoerd. Daarnaast streeft het Voorzitterschap er naar om een kader te scheppen voor besluitvormingsrichtsnoeren, zoals in 2003–2004 te verrichten beoordelingen van derde landen inzake het beheer van migratiestromen en in 2004 te nemen financieringsbesluiten.

Nederland is van mening dat er sinds Sevilla vooruitgang is geboekt op genoemde prioriteiten. Nederland neemt actief deel aan de uitvoering van voorgestelde maatregelen, onder andere door deelname aan verschillende proefprojecten inzake het grensbeheer.

Hoewel Nederland onderkent dat er sinds de Europese Raad van Sevilla nieuwe behoeften op het terrein van migratie zijn ontstaan, is Nederland van mening dat voor eventuele extra uitgaven in het kader van het Europees beleid op het gebied van asiel en migratie slechts communautaire middelen gevonden kunnen worden door besparingen elders binnen het interne beleid van de Europese Unie. Uitgangspunt daarbij is dat de financiële perspectieven gerespecteerd dienen te worden.

¹ Commissie heeft hierover een mededeling uitgebracht (doc.COM (2002) 703), welke ook besproken is tijdens de Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen van 10 december 2002.

2. Aspecten van sociale integratie van legale migranten in de samenlevingen van de Europese Unie

Tijdens de informele Raad zal een breed oriënterend debat worden gehouden over aspecten van de sociale integratie van legaal verblijvende derdelanders in de EU. Daar de documenten hiervoor nog niet beschikbaar zijn, kan op dit punt inhoudelijk nog niet in detail worden ingegaan. Nederland zal overeenkomstig de reeds bij diverse Raden ingenomen standpunten handelen. Dit betekent dat Nederland de nadruk zal leggen op een krachtig integratiebeleid en op een zoveel mogelijk gelijkwaardige behandeling van derdelanders. Voorts zijn de bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat en het voorkomen van sociale uitsluiting cruciaal. Nederland zal tevens de aandacht vestigen op het verband tussen immigratie- en integratievraagstukken.

3. Groenboek inzake procedurele waarborgen voor verdachten in strafzaken in de gehele Europese Unie¹

De Europese Raad van Tampere concludeerde in 1999 dat het beginsel van wederzijdse erkenning moet worden gezien als de «hoeksteen van de justitiële samenwerking» in de Europese Unie. Wederzijdse erkenning berust op wederzijds vertrouwen in de rechtsstelsels van de lidstaten. Om wederzijdse vertrouwen te bewerkstelligen en te versterken wordt voorgesteld een standaardset van procedurele waarborgen voor verdachten voor de lidstaten vast te stellen.

Het creëren van een gemeenschappelijk niveau van waarborgen binnen de Europese Unie vereist het vaststellen van gemeenschappelijke normen op EU-niveau.

Zoals bekend zijn waarborgen voor verdachten met het oog op een eerlijk proces reeds in diverse internationale instrumenten vastgelegd (bijv. artikel 6 van het EVRM aangevuld met de daarop betrekking hebbende jurisprudentie van het Europese Hof voor de rechten van de mens). Het groenboek beoogt geen nieuwe rechten in het leven te roepen of toe te zien op de eerbiediging van rechten die krachtens het EVRM of andere instrumenten bestaan. Het doel is, uitgaande van de bestaande rechten die de Commissie als fundamenteel beschouwt, de zichtbaarheid en de doeltreffendheid ervan te bevorderen opdat deze consequent en uniform binnen de EU worden toegepast.

In het groenboek worden de volgende deelonderwerpen onderscheiden: recht op juridische bijstand, recht op een tolk/vertaler, waarborgen ter bescherming van kwetsbare groepen, consulaire bijstand aan buitenlandse verdachten en het in kennis stellen van de verdachte van zijn rechten. Het groenboek stelt bij ieder van deze deelonderwerpen een aantal relevante vragen.

Tijdens de informele Raad zal Nederland de presentatie van dit groenboek door de Commissie aanhoren en in zijn algemeenheid dit initiatief positief verwelkomen. Het is de bedoeling dat voor het eind van 2003 de Commissie met voorstellen voor wet/regelgeving komt die uit dit groenboek voortvloeien. Alvorens tot voorstellen te komen is de Commissie voornemens een openbare hoorzitting te organiseren. Nederland zal vóór 15 mei a.s. schriftelijk reageren op de in het groenboek gestelde vragen.

¹ COM(2003) 75.

4. De Europese Conventie in relatie tot juridische samenwerking in de Europese Unie

Het Griekse voorzitterschap heeft dit onderwerp op de agenda van deze bijeenkomst van de Raad geplaatst, zonder achterliggende documenten. Echter, op 17 en 18 maart a.s. zullen volgens de planning door het presidium in de Conventie de ontwerpartikelen die betrekking hebben op het terrein van Justitie en Binnenlandse Zaken worden gepresenteerd. Naar verwachting beoogt het voorzitterschap een eerste gedachte-wisseling met betrekking tot deze ontwerpartikelen en mogelijk andere aspecten van het constitutionele verdrag.

5. (evt.) Voorstel van het Verenigd Koninkrijk voor opvang in de regio

Het Verenigd Koninkrijk zal in de Europese Raad van 21 maart 2003 een presentatie geven over een Europees plan voor opvang van asielzoekers in de regio van herkomst c.q. de behandeling van asielverzoeken in opvangcentra aan de rand van de Europese Unie. Dit onderwerp zal naar alle waarschijnlijkheid vervolgens tijdens deze informele JBZ-bijeenkomst worden besproken. De Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen, de heer Lubbers, zal hier ook aanwezig zijn. Het ligt in de lijn der verwachting dat de uitkomsten van de bovengenoemde bespreking opnieuw zullen worden geagendeerd voor de Europese Raad van Thessaloniki in juni a.s..

De bevordering van opvang in de regio, met het oog op het indammen van de asielinstroom, is een belangrijke doelstelling in het Strategisch Akkoord. Bovendien sluiten ideeën over opvang in de regio aan bij het «Conventie-Plus» initiatief van de UNHCR. Dit behelst onder meer aanvulling van het Vluchtelingenverdrag van Genève met praktische arrangementen tussen bestemmingslanden en landen in de regio van herkomst en de UNHCR. Tegen die achtergrond zal Nederland de plannen van het VK vanuit een positieve houding bestuderen. De uitgangspunten van de Britse plannen roepen overigens nog wel vragen op, met betrekking tot de technische, juridische en financiële modaliteiten van de voorstellen.